

1959. MAJ 31

8

Magyar

244 A könyvhét első percei

Lehet, hogy a háborúban hallgatnak a műzsák, de esőben — úgy látszik — nem. Pedig az eső éppen abban a percben kezdett cseperegni, amikor az első könyvek megjelentek a sátrakban. A sátor pereme

sen sorolta fel nekem az új könyvek értékeit, kedvesen megkérdezi:

— Miért éppen detektívregényt keresel? Ifjúsági könyv nem is lesz jó?

A gyerek pirul, talán nem

A Nemzeti Színháznál a legnagyobb a forgalom, hiszen errefelé visz el a legtöbb ember útja. Sok színész, író, művészt ismerek fel a széles pult előtt. Itt áll Kálmán György, a fiatal színész, az eső ellenére csak kiskabátban, hóna alatt valami zacskót szorongat, látnivaló, hogy csak egy percre szaladhatott ki a Nemzetiből.

— Mit vásárol?

— Az őz-t szeretném megvenni Szabó Magdától, a másik két könyve nagyon tetszett, ezt is el akarom olvasni.

— Mit szeretne még megvenni?

— Nem is tudom hirtelenjében, annyi új könyv van. Öröm nézni, milyen szépek a könyvek. Figyelje csak meg ennek a Füst Milán drámakötetnek a címlapját, de akár-melyiket. El tudnék költeni néhány száz forintot...

Déltájt még jobban megélenkül a forgalom a Nemzetinél. A Keleti felől most érkezett meg egy zsúfolt villamos, utasai átjönnek a túlsó oldalra és mind elhaladnak a könyvsátor előtt. K. J. szerzőszámokvács — teljes nevét szerénységéből nem akarja megmondani — feleségével együtt jókora csomagokkal felszerelve áll a sátor előtt, csak nagy ügyvel-bajjal tudja végiglapozni a Vincze Lajos-kötetet. Aztán A kultúra világát kéri, felesége megadóan int, s a férj máris fizet.

— Sokat költenek könyvre?

A férj helyett a pénzügyminiszter-feleség felel, szomorkásan, de azért nehezen leplezhető büszkeséggel:

— János minden pénzét könyvre költené. Az Olcsó Könyvtárral kezdte, akkor még megnyugodtam, mert ez hetenként-kéthetenként három-négy forintot jelentett, de most már az isten pénze sem lenne elég neki. Annyi Mórícunk van, hogy el sem férnek a rekamié felett, most rákapott a mai írókra, azt mondja, haladni kell a korrallal. Hogy én mikor olvasom el őket, azt még nem tudom...

Gábor István

Kádár György: Illusztráció a Bánk bánhoz

(Könyvheti kiadvány)

azonban védelmet ad, szinte hívogat a böngészésre, s aki lapozni kezd, az nehéz szívvel megy el könyvek nélkül. Szombat délelőtti sétánkon az volt az első benyomásunk és azt mondták a tapasztalt könyvkereskedők is: a mai nap elsősorban a gusztálásé, aztán elseje után megindul a komolyabb vásárlás is.

Tulajdonképpen ez még csak afféle fél-legális könyvnap, mert hivatalosan este nyílik meg az Irodalmi Színpadon. De a sátrak már délelőtt készen állnak az utcákon, a sátrakban könyvek, előttük emberek.

Egy fecske mégis nyarat csinál

Türes város ez a Pest. Amikor fél tíz előtt néhány perccel még a könyveket rakosgatják a polcokra az Oktogonnál, senki sincs ott. De mihelyt az első érdeklődő belelapoz *A kultúra világa* című ismeretterjesztő kötetbe, mágnesként húzza oda a többi embert is. Két perc és tiz-tizenketten nézik az első lapozgató háta mögött az illusztrációkat és figyelik, megveszi-e? Nyertek, az első példány aznap — legalábbis az Oktogonnál — egy szemüveges, magas férfi hóna alá vándorolt. Nem igaz, hogy egy fecske nem csinál nyarat; mindenütt, a *Magyar Helikon* sátránál, a Jókai téren, aztán a Múzeum körút és a Tanácsköri sarkán, ahol a *Képzőművészeti Alap* könyveit árulták és másfelé is, úgy kezdődik a dolog, hogy a kereskedők egymagukban, vagy társukkal unatkoznak, amíg feltűnik az első szemlélődő. Aztán egy szempillantás alatt tucatnyi ember verődik össze, s ha a nyár egyelőre csak kiadós zápor képében jelentkezik is, a nyár és a pihenés örömét jó könyvek alakjában máris sokan szerzik meg maguknak.

Detektívregény vagy Pettyes?

Alig tizenkét éves kislány lehet. Áll a Kecskeméti utca és a Múzeum körút sarkán levő könyvsátor előtt — a *Móra Ferenc Könyvkiadó* — és megkérdezi:

— Jött az új detektívregény?

Az elárúsítónő középkorú, művelt, irodalomban járatot asszony, aki előzőleg részlete-

is neki lesz, de minek ezt boncolgatni, ki kérte meg, aki maga áll detektívregényt vásárolni. Elég az hozzá, hogy zavartan mondja:

— Olvasok én ifjúsági könyveket is.

— Miket?

— A Pettyes-sorozatot. A Julika nagyon tetszett.

— Tudod-e, hogy megjelent egy új Pettyes könyv, a *Robinson kisasszony*?

Hallgatás, aztán valahonnan a köténye mélyéből pénzt halász elő. Blokkot állítanak ki, de nem a detektívregényre...

Író a pult mögött

A szemközt levő sátor a *Magyar Könyv*. A sátorban ismerős férfi rakosgat: *Demény Ottó*, maga is író.

— Kik dedikálnak majd a sátorban?

— Nehéz lenne elsorolni, mert minden ismerős író megkértem, hogy jöjjön ide. Ahogy most eszembe jut: *Hajnal Gábor*, *Simon István*, *Reményi Béla*, *Fejes Endre*, *Földes János*, *Erdős László*, *Timár Máté* ígérte meg, de persze még sokan mások is.

— Milyen forgalomra számítanak?

— Öt-hat éve vagyok a könyvszakmában, ennek alapján azt mondhatom, hogy napi 10 000 forintos átlag biztosan lesz.

— Mi lesz a nagy »sláger«?

— Előre nem lehet megmondani, minden könyvnapon érik meglepetések az embert, de itt van a *Feuchtuanger*-könyv, A siker, a *Gibbons*-kötet, a *Juhász Gyula* bibliofil kiadás, aztán az *Ébredés*, a *Magvető* novellagyűjteménye. *Berkesi* is biztosan elfogy, mert első könyvét hamar elkapkodták annak idején. A mai magyar irodalomból szinte minden »sláger« lesz.

Színész a sátonál

A Múzeum körút és a Tanácsköri sarkán az *Európa* sátrában a szakértő könyvkereskedők már azt is sejtenei vélik, miből lesz kevesebb a keltetés. A *Horatius*-verseket, a *Brecht*-kötetet, *Vincze Lajos* útirajzát, a három *Móricz* regényt említik elsőnek, de könnyen lehet, hogy *Mesterházi* új regényét, a *Pokoljárás*-t és az *Ébredés*-t is hiába keresik néhány nap múlva az olvasók a Múzeum körút sarkán.